

Sneller werken en lagere kosten met barcodes

GS1 ontwikkelt internationale, uniforme standaarden voor de identificatie van locaties, producten en artikelen. De organisatie is het brein achter barcodes. Ketenstandaard werkt al twee decennia samen met GS1, aanvankelijk bij de ontwikkeling van wat nu de DICO standaard heet. In de DICO standaard is de basis van GS1 standaarden en -codering terug te vinden. Maar er zijn veel meer toepassingsmogelijkheden van de barcode in de bouw- en technieksector. De huidige wettelijke eisen voor circulariteit en verduurzamen jagen nieuwe ontwikkelingen aan, maar ook de schaarste aan medewerkers, constateert Frits van den Bos, manager innovatie bij GS1.

BARCODES IN DE BOUW- EN TECHNIKSECTOR

Van den Bos zit namens GS1 in de DICO-beheercommissie en hij vertegenwoordigt Ketenstandaard bij zijn contacten op internationaal niveau. Ketenstandaard vertegenwoordigt GS1 weer in de Nederlandse bouw en technieksector. Wat Van den Bos betreft kan de bouw- en technieksector met behulp van barcodes in de toekomst sneller, beter en tegen lagere kosten gaan samenwerken. “De barcode wordt nu al gebruikt in magazijnen van groothandels als Technische Unie, Rensa en Rexel. Door de barcode te scannen kunnen ze automatisch goederen in ontvangst nemen. Dat scheelt weer personeel dat anders handmatig goederen moet registreren. Maar er zijn volop andere toepassingen mogelijk, bijvoorbeeld op de bouwplaats of bij het beheer van installaties en gebouwen.”

KOSTENREDUCTIE

“In de jaren ‘70 begon men na te denken over hoe de barcode kon worden ingezet bij het scannen aan de kassa,” vertelt Van den Bos. “Er werd besloten dat fabrikanten, groot- en detailhandelaren de streepjes allemaal op dezelfde wijze gingen gebruiken. Het gebruik van de barcode leverde een enorme kostenreductie op dankzij het sneller kunnen bestellen en afleveren van artikelen. Ook werd het assortimentsbeheer eenvoudiger. Lag het assortiment vroeger op maximaal 600 artikelen, tegenwoordig kunnen supermarkten wel 50.000 artikelen beheren.”

WAARDE TOEVOEGEN

Ook voor industriële goederen kan een barcode waarde opleveren. Hoe die waarde ontstaat, hangt af van de situatie. Van den Bos: “Scannen bespaart tijd wanneer je wilt vastleggen welke artikelen er moeten worden afgerekend aan de kassa. In de bouw- en installatiesector ligt de waarde ook in het zeker weten dat een artikel op de juiste plaats terecht komt. Dit helpt ook om de juiste informatie terug te vinden, in je eigen systemen of in die van de leverancier.”

Een aantal bedrijven in de bouw maakt al gebruik van de barcode, bijvoorbeeld voor het beheer van gereedschappen. Zo weten ze precies welk materiaal waar is. Een ander heeft weer een bestelapp waarbij gebruik wordt gemaakt van een barcode. “Soms maken fabrikanten een eigen barcode. Als dat geen standaardcode is voor de hele sector, dan heb je er niet zoveel aan. De volgende partij in de keten moet er ook iets mee kunnen. Pas bij een barcode waar iedereen mee kan werken, wordt het proces efficiënter.”

“In de ruwbouw kunnen we RFID-chips toepassen. Dat is een geavanceerde techniek waarbij de chip met GTIN in het materiaal wordt verwerkt. In kozijnen worden nu soms al RFID-chips verwerkt. Als je dat voor alle materialen doet, dan wordt je hele gebouw ‘scanbaar’. Dat is handig wanneer er onderhoud moet gebeuren of wanneer het gebouw wordt gesloopt.”

OP REIS

“Vanuit GS1 zien we het als onze taak bedrijven mee op reis te nemen. We moeten duidelijk maken dat het gebruik van de barcode veel kosten uit de keten kan halen. Onze ervaring in andere sectoren zetten we via Ketenstandaard in voor de bouw- en technieksector. De bouwsector kan bijvoorbeeld winst behalen wanneer ze GTIN gebruiken in de bouwlogistiek. In een digitaal bouwplan kan je er rekening mee houden dat materialen op het juiste moment op de bouwplaats aankomen. En dat er dan mensen zijn om met de materialen aan de slag te gaan. GTIN is vaak al aanwezig bij bedrijven, maar het grootste voordeel ontstaat wanneer de code ‘scanbaar’ is. In Ierland is er een kinderziekenhuis waar ze overal werken met barcodes gekoppeld aan een BIM-model. De vakman die een steriele installatie in een operatiekamer moet onderhouden kan dan de barcode scannen en precies zien of de pomp vervangen moet worden en welke specifieke pomp dat is. Het zou mooi zijn als we ook in Nederland een gebouw vinden waar de eigenaren zo met barcodes willen werken.”

DIGITAAL PRODUCTPASPOORT

Internationaal zijn de thema's ‘traceerbouw bouwen’ en ‘digitaal productpaspoort’ actueel. Bij traceerbaar bouwen gaat het erom dat op elk moment de verwerkte componenten in een gebouw zichtbaar zijn. Ketenstandaard en GS1 werken samen aan het digiGO-versnellingsproject Traceable Bouwen en Installeren, een project dat traceerbaarheid mogelijk moet maken gedurende de levenscyclus van een bouwwerk.

Een digitaal productpaspoort is een document dat aan een product komt te hangen waarin allerlei gegevens staan, bijvoorbeeld in welke mate het gerecycled is. Het digitaal productpaspoort komt voort uit Europese regelgeving om de circulaire economie te bevorderen. Van den Bos: “De GTIN kan een belangrijke rol spelen om deze paspoorten te ontsluiten, zeker als we hem kunnen uitbreiden met batch-, lot- en serienummers. We maken ook afspraken hoe je GTIN's in webadressen kunt opnemen zodat je ze ook als QR-code kunt weergeven.”

TOEKOMST

Het onderhoudsproces van installaties als cv-ketels en warmtepompen is een ander voorbeeld waar GTIN de nodige waarde kan opleveren. Van den Bos: “Het zou mooi zijn als in de toekomst een installateur bij onderhoud een barcode op de ketel of warmtepomp kan scannen. Dan kan er automatisch een werkorder op zijn iPad verschijnen met daarin alle gegevens over de installatie. De installateur weet dan precies wat er moet gebeuren en de reparatie staat meteen in de gegevens. Ook de werkorder, factuur en de betaling kunnen automatisch in het systeem worden verwerkt. Met zo'n efficiënt onderhoudsproces creëren we echt waarde voor de sector.”

GLN IN DICO ADRESREGISTER VOOR BOUW EN TECHNIK

De GLN-code is een wereldwijd unieke code van dertien cijfers die in elektronische berichten wordt gebruikt voor de identificatie van vaste adresgegevens van een organisatie. Een bedrijf kan meerdere GLN-codes gebruiken voor verschillende vestigingen, magazijnlocaties of bijvoorbeeld voor een factuuradres. Deelnemers van de DICO Standaard ontvangen via Ketenstandaard één of meerdere GLN-codes die worden opgenomen in het openbare DICO Adresregister.

GTIN

Een Global Trade Item Number (GTIN) is een wereldwijd uniek nummer voor producten. Het vormt de standaard voor wereldwijde barcodes. Veel mensen kennen de afkorting EAN beter dan GTIN. EAN staat voor European Article Number. In 2005 ging EAN op in het wereldwijde GS1. Alhoewel er soms ergens EAN staat, zou het overal GTIN moeten zijn.

GTIN wordt in DICO-berichten gebruikt om specifieke artikelen te identificeren. Aan deze artikelnummers worden de eigenschappen van de producten gehangen. De barcode vormt een symbolische weergave van de in de bouw en technieksector meestal 13-cijferige GTIN, waardoor je het fysieke product koppelt aan de informatie over het product. Tegenwoordig wordt in plaats van de barcode ook wel de QR-code of RFD-tag gebruikt die wijst naar de digitale locatie waar de GTIN en bijbehorende informatie staat.